

Afghanistan: Den humanitære situasjonen etter Talibans maktovertakelse

– Utviklingen i den humanitære situasjonen siden Talibans maktovertakelse

Den humanitære situasjonen to år etter maktovertakelsen

Talibans maktovertakelse i august 2021 medførte at en allerede vanskelig humanitær situasjon ble forverret. Afghanistan var før maktovertakelsen svært avhengig av internasjonal bistand. Etter august 2021 ble all bistand og støtte som var kanalisert gjennom myndighetene holdt tilbake. Afghanistans valutareserver i amerikanske banker ble frosset (se Landinfo 2021). FN og humanitære hjelpeorganisasjoner varslet at det var reell fare for hungersnød i landet.

I denne responsen gis en kortfattet redegjørelse for den humanitære situasjonen to år etter at republikken smuldret opp og Taliban inntok Kabul.

Den vanskelige humanitære situasjonen har fortsatt

Storstilt humanitær bistand og mobilisering gjennom FN-systemet og ulike NGOer bidro til å dempe de største konsekvensene av krisen høsten og vinteren 2021. Den økonomiske situasjonen for den store majoriteten afghanere er fortsatt svært vanskelig, selv om den ikke er like prekær som høsten 2021 (World Bank 2023). Ifølge OCHA har to av tre afghanere behov for humanitær bistand i 2023. Det kan dreie seg om hjelp til mat, helsetjenester, vann eller kontanter (OCHA 2023a, s. 6, 11, 18; UNDP 2023, s. 15). FN anslår at Afghanistan har en befolkning på rundt 40 millioner, i 2021 var BNP om lag 14,3 milliarder dollar. Afghanistan var et av landene i verden med lavest BNP pr. innbygger (UNDP 2023, s. 18).

De fleste donorer har stanset den langsiktige bistanden og utviklingshjelpen til Afghanistan. Donorer ønsker ikke å kanalisere hjelpen gjennom de facto myndighetene, men gir nødhjelp og humanitær bistand gjennom NGOer og FN (USIP Events 2023). Opplysninger om de facto myndighetenes inntekter, utgifter og budsjett er ikke offentlig tilgjengelig, men det anslås at om lag 40 prosent av

nasjonalbudsjettet går til sikkerhetsstyrkene. Hva de ellers bruker penger på er uklart (O'Donnell 2023). Ifølge William Byrd i United States Institute of Peace (USIP) (2023) bruker de facto myndighetene omtrent det samme på sikkerhet og forsvar som de forrige makthaverne. Dette på tross av at sikkerhetssituasjonen er forbedret og totalbudsjettet vesentlig mindre. Det er ingenting som tyder på at Taliban kommer til å prioritere velferd og tjenester for befolkningen i tiden som kommer. Deres prioritet er å beholde kontrollen og unngå intern splittelse, ifølge Byrd.

Det er sammensatte grunner til den vanskelige humanitære situasjonen. I tillegg til konsekvensene av regimeendringen i 2021 og de facto myndighetenes prioriteringer, forverrer naturkatastrofer som jordskjelv, flom og tørke situasjonen. Klimaendringer rammer Afghanistan hardt. Høy arbeidsledighet og økte priser på basisvarer gjør at andelen av befolkningen som trenger humanitær bistand øker.

Makroøkonomiske tegn til stabilisering

Sett hen til makroøkonomiske indikatorer, er det enkelte tegn til stabilisering. Men den økonomiske aktiviteten er på et mye lavere nivå enn før maktovertakelsen (UNDP 2023, s. 18). De facto myndighetene har fått kontroll over kapitalflukten ut av landet (USIP Events 2023). Videre har de fått kontroll over inflasjonen, og ifølge afghanske National Statistics and Information Authority (NSIA) (som gjengitt i World Bank 2023) var inflasjonen pr. mai 2023 negativ, på minus 2,83 prosent. Prisene på matvarer har sunket med nesten 6 prosent siste året.

Den afghanske valutaen har styrket seg mot viktige handelspartnere som Iran, Pakistan og Kina. Men den har også styrket seg mot den amerikanske dollaren. Eksporten i perioden fra januar til mai 2023 økte med ni prosent, men fortsatt er handelsunderskuddet betydelig. Pakistan er største eksportmarked, etterfulgt av India. Kull, mineraler og grønnsaker er viktige eksportvarer (World Bank 2023, s. 2, 3; UNDP 2023, s. 18).

Det er ventet en økning på 35 prosent på innenlandske skatteinntekter i 2023. De facto myndighetene har fått på plass et system for innkreving av skatter og avgifter. Det gir betydelig inntekter til staten, men tar verdier fra en allerede hardt prøvet befolkning. Det rapporteres at skatteinnkreverne går fram på brutalt vis, særlig på landsbygda der skatteinnkrevingen er av uformell karakter og bønder betaler skatt av avlingene sine. Innkreving av toll gir betydelig inntekter til statskassen (USIP Events 2023; World Bank 2023).

En viktig grunn til at inflasjonen har flatet ut er FN's store innførsel av dollar i kontanter som har stabilisert økonomien og balansert likviditeten. Den internasjonale bistanden var i 2022 på 3,7 milliarder USD, hvorav FN sto for 3,2 milliarder (UNDP 2023, s. 18).

Det er ikke bærekraftig for en økonomi å lene seg på humanitær bistand. Bistand gir liten forutsigbarhet i og med at givernes prioriteringer endres raskt. Mange NGOer i Afghanistan opplever nå et «funding gap» (USIP Events 2023). Ifølge Graeme Smith i Crisis Group (som gjengitt i Malig 2023) har FN kun 25 prosent av de 3,2 milliardene USD som de trenger for å opprettholde den humanitære bistanden i Afghanistan.

Afghanistan er avhengig av bistand, men Taliban lar seg ikke diktere av vesten

Taliban har et uttalt ønske om å bli mindre avhengig av internasjonal bistand. De vant krigen mot de vantro utlendingene og deres «puppets» i Kabul, og vil være sjef i eget hus (Qazizai 2022). Et viktig spørsmål for donorene er hvordan de kan innrette bistanden slik at den ikke hjelper Taliban, men folket. Bistanden opprettholdes fordi kutt i bistanden vil få svært alvorlige konsekvenser for den afghanske befolkningen.

I en evalueringsrapport bestilt av USAID, og som Foreign Policy har fått tilgang til, peker funnene i retning av at Taliban har stor påvirkning på distribuering av bistanden. Rapporten viser at FN og NGOer mangler kollektiv forhandlingsmakt. Det inngås bilaterale avtaler som i stor grad er på Talibans premisser (O'Donnell 2023)

Taliban har heller ikke skrupler mot å kutte i bistanden dersom de finner at den er i strid med deres ideologi. Som følge av koranbrenningene i Stockholm, besluttet Taliban å suspendere all svensk aktivitet i landet, herunder aktiviteten til Den svenske Afghanistan-komiteen (SCA). SCA har støttet det afghanske folket i flere tiår og har prosjekter i store deler av landet. De har nå delvis innstilt aktiviteten som følge av de facto myndighetenes beslutning (Pardes 2023).

Konsekvenser av politikken overfor kvinner og jenter

Full kjønnssegregering har høyeste prioritet for de facto myndighetene. Emiren har utstedt en rekke dekreter som innskrenker kvinners grunnleggende rettigheter. Det handler om kvinner og jenters adgang til skole og utdanning, helse og arbeid, tilgang til offentlige parker, treningssentre, offentlige bad og skjønnhetssalonger. Det er begrensninger i kvinners tilgang til og bevegelse i det offentlige rom, og til å reise med fly uten mannlig ledsager (Bjelica 2023).

Den 24. desember 2022 kom nok en innskrenking. Gjennom et dekret fra emir Haibatullah fikk afghanske kvinner forbud mot å jobbe i nasjonale og internasjonale NGOer. Deler av helse- og utdanningssektoren fikk etter hvert unntak fra forbudet, drevet fram av moderate krefter innen de facto myndighetene. I april 2023 gikk de facto myndighetene lengre, det ble da innført forbud mot kvinnelige ansatte i FN-organisasjoner med umiddelbar virkning. Kvinner er

henvist til å jobbe fra hjemmekontor, mens andre har mistet jobben. Det betyr at mange hushold har mistet en inntekt og fører dermed til økt fattigdom. Forbudet mot skjønnhetssalonger har medført at anslagsvis 60 000 kvinner har mistet arbeidet (Malig 2023; Bjelica 2023).

Det er åpenbart at Talibans restriksjoner på kvinners deltakelse i arbeidslivet, legger begrensninger på det humanitære arbeidet og særlig muligheten til å nå ut til sårbare kvinner. I de store NGOene var om lag 40 prosent av de ansatte kvinner da forbudet kom (USIP Events 2023). Hele 94 prosent av nasjonale NGOer har helt eller delvis stanset driften (UNDP 2023, s. 16).

På grunn av den prekære humanitære situasjonen, rapporteres det fra CARE at ekteskapsalderen for kvinner har sunket. Det finnes ikke statistikk som underbygger dette, men det hevdes at familier gifter bort døtrene sine tidligere for å ha en munn mindre å mette (USIP Events 2023; Sabawoon 2022).

Humanitære indikatorer

Under republikken klatret Afghanistan flere plasser på UNDP sin Human Development Index, men var likevel rangert som «Low Human Development» før maktovertakelsen. I den siste tilgjengelige indeksen fra 2021-22 er Afghanistan på plass nummer 180 av til sammen 191 land.¹ Gjennomsnittlig levealder er 62 år, kvinner lever i gjennomsnitt seks år lengre enn menn (UNDP 2022, s. 289). De ferskeste tallene på mødredødelighet er fra 2017 og viser at det var 638 mødre som døde pr. 100 000 levendefødte. Dette gjør Afghanistan til et av verdens farligste land å føde barn i (Medecins sans Frontieres 2022, s. 19).

Fattigdom og tilgang til mat

I et seminar fasilitert av USIP (2023) uttalte Samira Sayed Rahman i International Rescue Committee (IRC) at fattigdommen er svært synlig i Afghanistan nå. Personer som tidligere tilhørte middelklassen, enten som næringsdrivende eller som offentlig ansatt under republikken, faller ned i fattigdom fordi de mister arbeidet og muligheten til å forsørge seg og familien. De blir del av den gruppen som trenger humanitær hjelp for å dekke de mest grunnleggende behovene.

En undersøkelse gjennomført av National Statistics and Information Authority (NSIA) i perioden fra oktober 2019 til september 2020 viste at 47,5 prosent av befolkningen var å anse som fattige. I september 2022 var andelen fattige steget til rundt 85 prosent. Fire av fem lånte penger, eller de forsøkte å redusere utgiftene særlig til helse og utdanning, mens andre solgte unna eiendeler (UNDP 2023, s. 14, 15). Sentralbanken har økt maksbeløpet som kan tas ut fra kontoer, både for enkeltpersoner og firmaer. Enkeltpersoner kan ta ut inntil 50 000 afghani i uken,

---

¹ I 2018 var Afghanistan på plass 168 av til sammen 189 land (Landinfo 2018, s. 7).

tilsvarende om lag 600 USD. De aller fleste tar ut et lavere beløp enn det som er tillatt (World Bank 2023).

OCHA varslet i januar 2023 at 17 millioner afghanere lever med usikker tilgang til mat, og av disse er seks millioner på randen av sult (OCHA 2023a, s. 6, 20). Kvinner og barn har generelt mindre tilgang til mat i husholdet (USIP Events 2023).

Gunstige værforhold har i 2023 ført til gode avlinger, og dermed er tilgangen til mat forbedret (World Bank 2023). Mat er altså tilgjengelig for de som har midler til å betale for den, og for de som dyrker maten selv.

Tilgang til helsetjenester

Mangel på kvalifisert helsepersonell, liten tilgang på medisiner og lang reisevei er noen av faktorene som hindrer afghanernes tilgang til helsetjenester. Dette er ikke nytt, men har blitt forsterket etter Talibans maktovertakelse. Økonomi utgjør imidlertid den viktigste hindringen for tilgang. I en utvalgsundersøkelse gjennomført av Leger uten grenser i 2022 opplyste nesten alle respondentene, 97,5 prosent, at det var økonomiske utfordringer med å oppsøke helsetjenester. Dette er en økning på 20 prosent fra 2021. De som trenger helsehjelp må låne penger, selge eiendeler eller bruke sparepenger. Mange, hele 88 prosent i utvalget, utsetter eller unnlater derfor å søke medisinsk hjelp. Halvparten opplyser å ha hatt en slektning som de tror har avgått ved døden på grunn av manglende helsehjelp (Medecins sans Frontieres 2022, s. 15).

Behandlingen som tilbys i det offentlige helsevesenet er svært mangelfull, og private helsetjenester er kostbare (Medecins sans Frontieres 2022, s. 17). Enkelte får tilgang til helsetjenester gjennom det internasjonale hjelpearbeidet, og ifølge OCHA (2023b) har 5,4 millioner fått helsehjelp i de fire første månedene i 2023.

Kvinner har ekstra utfordringer med å få tilgang til helsetjenester både på grunn av streng sosial kontroll og begrenset bevegelsesfrihet, men også på grunn av mangel på kvinnelig helsepersonell. I tillegg synes det å være en tendens at familier har en lavere terskel for å søke helsehjelp hvis det dreier seg om gutter og menn enn om jenter og kvinner trenger helsetjenester. Verdensbanken har etter maktovertakelsen videreført enkelte satsinger innen helse, blant annet Afghanistan Health Emergency Response Project som tilbyr kritisk helsehjelp for mødre og barn (Medecins sans Frontieres 2022, s. 3, 4, 18, 25-27; World Bank 2023, s. 3).

Tilgang til arbeid

Arbeidsledigheten er høy, og det er få muligheter for å livnære seg. For de som ikke har tilknytning til Taliban, og som ikke har kunnskap som de facto myndighetene trenger, er det vanskelig å bli ansatt i offentlig forvaltning eller sikkerhetsapparatet (analytiker, samtale London 2022).

Etter maktovertakelsen var det nedgang i etterspørselen etter ufaglært arbeidskraft innen bygg og landbruk (OCHA 2023a, s. 18). Det er imidlertid store svingninger i etterspørselen etter arbeidskraft. Verdensbanken (2023, s. 3) melder at fra mars 2023 har det vært økning i tilgang på jobber, både for faglærte og ufaglærte. Gode avlinger har ført til etterspørsel etter arbeidskraft til innhøsting.

Privat sektor møter utfordringer på grunn av internasjonale sanksjoner og utfordringer med banksystemet. Ifølge Samira Sayed-Rahman i IRC (USIP Events 2023) er det store problemer med både eksport og import. Det er ikke mulig å bruke swift transfer, noe som vanskeliggjør handel med utlandet. De facto myndighetene har lagt ned forbud mot bruk av utenlandsk valuta, men USD aksepteres likevel over hele landet. Pakistanske rupees er utbredt som betalingsmiddel i store deler av Afghanistan. I oktober 2022 erklærte de facto myndighetene at bruk av pakistanske rupees er forbudt (Eqbal 2022).

Tilgang til skole og utdanning

Etter maktovertakelsen mistet jenter muligheten til å fullføre 12-årig grunnskole. Jenter hadde kun tilbud om skolegang opp til 6. klasse. Det var varslet at jenter skulle få vende tilbake til skolen da skoleåret startet rundt persisk nyttår i 2022, men kun timer før åpningen kom kontrabeskjeden. Begrunnelsen for emirens beslutning var at de facto myndighetene ikke var i stand til å gjennomføre utdanningen av jenter på ungdomstrinnet i tråd med sharia. I desember 2022 kunngjorde ministeren for høyere utdanning at også universiteter stenges for jenter, med samme begrunnelse (Sabawoon 2022; Shapour 2023).

Forbudet mot videregående og høyere opplæring for jenter er fortsatt ikke opphevet. Det foreligger ingen sikker informasjon om eller når skolene gjenåpner. Ifølge de facto myndighetene kan skolene gjenåpne når kravet om full segregering er innfridd og fagplaner er revidert. Som ledd i oppbyggingen av et emirat har emir Akhundzada beordret etablering av hundrevis av madrassaer, og antallet har økt over hele Afghanistan. I mangel på andre alternativer går en del tenåringsjenter på de islamske skolene (France 24 2023).

Som svar på forbudet mot jenters skolegang, har det oppstått flere hemmelige skoler i private hjem. Afghanere åpner hjemmet sitt for å tilby uformell undervisning, og det rapporteres at pågangen er stor (Christiansen, Strømdahl & Ismaeli 2022; Shapour 2023).

Om Landinfos responser

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) innhenter og analyserer informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet har behov for kunnskap om.

Landinfos responser er basert på opplysninger fra nøye utvalgte informasjonskilder, og kan bygge på både skriftlig og muntlig kildemateriale. Opplysningene er behandlet i henhold til [anerkjente kvalitetskriterier for landinformasjon](#) og [Landinfos retningslinjer for kilde- og informasjonsanalyse](#).

En respons er et svar på konkrete spørsmål som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo, og er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema. Responsene er utarbeidet innenfor korte frister, og kildegrunnlaget er ikke alltid like bredt som i våre temanotater.

Landinfo er en faglig uavhengig enhet, og informasjonen som presenteres, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser gir heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som omtales.

Referanser

Skriftlige kilder

Bjelica, Jelena (2023, 17. august 2023). What Do Young Afghan Women Do? A glimpse into everyday life after the bans. *Afghanistan Analysts Network*. Tilgjengelig fra <https://www.afghanistan-analysts.org/en/reports/rights-freedom/what-do-young-afghan-women-do-a-glimpse-into-everyday-life-after-the-bans/> [lastet ned 5. september 2023].

Christiansen, Hanne; Strømdahl, Monica & Ismaeli, Afshin (2022, 11. juni). Tenåringsjentene får ennå ikke gå på skole. Men noen steder fortsetter undervisningen i skjul. *Aftenposten*. Tilgjengelig fra <https://www.aftenposten.no/verden/i/ja5AbL/tenaaringsjentene-faar-enaa-ikke-gaa-paa-skole-men-noen-steder-fortsetter-undervisningen-i-skjul> [lastet ned 13. juni 2022].

Eqbal, Saqalain (2022, 1. oktober). Taliban Bans Use of Pakistani Currency in Afghanistan. *Khaama Press*. Tilgjengelig fra <https://www.khaama.com/taliban-bans-use-of-pakistani-currency-in-afghanistan-67485/> [lastet ned 19. september 2023].

France 24 (2023, 16. mars). Banned from school, Afghan girls turn to madrassas. *France 24*. Tilgjengelig fra <https://www.france24.com/en/live-news/20230316-banned-from-school-afghan-girls-turn-to-madrassas> [lastet ned 5. september 2023].

Landinfo (2018, 14. desember). *Temanotat Afghanistan: Humanitære forhold*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra <https://landinfo.no/wp-content/uploads/2018/12/Temanotat-Afghanistan-Humanit%C3%A6re-forhold-14122018.pdf> [lastet ned 15. juni 2022].

Landinfo (2021, 13. oktober). *En humanitær krise*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra <https://landinfo.no/wp-content/uploads/2021/10/Landinfo-respons-Afghanistan-En-humanitaer-krise-13102021.pdf> [lastet ned 1. desember 2022].

Malig, Kaela (2023, 15. august). Afghanistan, Two Years After: Taliban Repression and Humanitarian Crises Intensify. *Frontline*. Tilgjengelig fra

- <https://www.pbs.org/wgbh/frontline/article/afghanistan-two-years-taliban-takeover-humanitarian-crises-economy-womens-rights/> [lastet ned 1. september 2023].
- Medecins sans Frontieres (2022). *Persistent barriers to access healthcare in Afghanistan*. Kabul: Medecins sans Frontieres. Tilgjengelig fra <https://www.msf.org/persistent-barriers-access-healthcare-afghanistan-msf-report> [lastet ned 31. august 2023].
- O'Donnell, Lynne (2023, 24. juli). The Taliban Have 'Infiltrated' U.N. Deliveries of Aid. *Foreign Policy*. Tilgjengelig fra <https://foreignpolicy.com/2023/07/24/afghanistan-taliban-un-foreign-aid-assistance-development/> [lastet ned 4. september 2023].
- OCHA (2023a, januar). *Humanitarian Needs Overview Afghanistan*. Kabul: OCHA. Tilgjengelig fra <https://reliefweb.int/report/afghanistan/afghanistan-humanitarian-needs-overview-2023-january-2023> [lastet ned 28. august 2023].
- OCHA (2023b, 12. juni). *Revised Humanitarian Response Plan (Jun - Dec 2023)*. Kabul: OCHA. Tilgjengelig fra https://reliefweb.int/report/afghanistan/afghanistan-revised-humanitarian-response-plan-jun-dec-2023?_gl=1*_1gxmsxm*_ga*MTg4NDEzMjI1MC4xNTg1MzAwNDQ2*_ga_E60ZNX2F68*MTY4OTA3MDExNC4yMjQuMC4xNjg5MDEwMTE0LjYwLjAuMA.. [lastet ned 4. september 2023].
- Pardes, Mohammad Khater (2023, 15. juli). Afghans Fear Taliban's Ban On Swedish Aid Will Further Worsen Humanitarian Crisis. *Radio Free Europe*. Tilgjengelig fra <https://www.rferl.org/a/afghanistan-taliban-ban-swedish-ngo-humanitarian-crisis/32504979.html> [lastet ned 28. august 2023].
- Qazizai, Fazelminallah (2022, 13. juli). For Now, Ideology Trumps Pragmatism in Afghanistan. *New Lines Magazine*. Tilgjengelig fra <https://newlinesmag.com/newsletter/for-now-ideology-trumps-pragmatism-in-afghanistan/> [lastet ned 19. desember 2022].
- Sabawoon, Ali Mohammad (2022). Living in a Collapsed Economy (4): The desperation and guilt of giving a young daughter in marriage. *Afghanistan Analysts Network*. Tilgjengelig fra <https://www.afghanistan-analysts.org/en/reports/economy-development-environment/living-in-a-collapsed-economy-4-the-desperation-and-guilt-of-giving-a-young-daughter-in-marriage/> [lastet ned 11. januar 2023].
- Shapour, Roxanna (2023, 30. juni). Daily Hustle: Running a home school for girls. *Afghanistan Analysts Network*. Tilgjengelig fra <https://www.afghanistan-analysts.org/en/reports/rights-freedom/daily-hustle-running-a-home-school-for-girls/> [lastet ned 5. september 2023].
- UNDP (2023, 18. april). *Afghanistan Socio-economic outlook*. Kabul: UNDP. Tilgjengelig fra <https://www.undp.org/afghanistan/publications/afghanistan-socio-economic-outlook-2023> [lastet ned 29. august 2023].
- UNDP, dvs. United Nations Development Programme (2022, 8. september). *Human Development Report 2021-22*. New York: UNDP. Tilgjengelig fra https://hdr.undp.org/system/files/documents/global-report-document/hdr2021-22pdf_1.pdf [lastet ned 29. august 2023].
- USIP Events, (2023, 12. juli). *Afghanistan's Dire Humanitarian Situation*. YouTube. Tilgjengelig fra <https://www.usip.org/events/afghanistans-dire-humanitarian-situation> [lastet ned 30. august 2023]. Seminar med Melissa Cornet (Care), Samira Sayed-Rahman (IRC) og Khalid Payenda (Institute for Development and Economic Affairs).
- World Bank (2023, 31. juli). *Afghanistan Economic Monitor*. Washington D.C.: World Bank. Tilgjengelig fra <https://thedocs.worldbank.org/en/doc/556f10c93b28f880074208ad43583bf7->

[0310012023/original/Afghanistan-Economic-Monitor-31-July-2023.pdf](https://www.landinfo.no/0310012023/original/Afghanistan-Economic-Monitor-31-July-2023.pdf) [lastet ned 23. august 2023].

Muntlige kilder:

Analytiker (2022, desember). Samtale i London.

© Landinfo 2023

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.